

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! middenschool Maerlant Blankenberge te
BLANKENBERGE**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 42069

Instelling GO! middenschool Maerlant Blankenberge

Directeur Patrick CAESTECKER (a.i. Sibylle DECUYPER)

Adres Van Maerlantstraat 1 - 8370 BLANKENBERGE

Telefoon 050-43.25.25

Fax 050-43.25.27

E-mail ms.blankenberge@g-o.be

Website <http://www.msblankenberge.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Brugge - Oostkust

Adres Rijselstraat 3_B - 8200 SINT-MICHIELS

Scholengemeenschap SG Brugge-Oostkust

Adres Rijselstraat 3 - 8200 SINT-ANDRIES

CLB GO! CLB De Klaver

Adres Klaverstraat 49 - 8000 BRUGGE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-06-2016, 03-06-2016, 06-06-2016, 07-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 29-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Veerle VONDERLYNCK

Teamleden Sylvie DE KEUKELAERE, Heidi DE NIEL, Ludo POTTIER, Herman
ROS, Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Economie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan 2006/001).....	10
3.1.1.3 Engels in de A-stroom (leerplan 2010/001)	12
3.1.1.4 Lichamelijke opvoeding in de A-stroom (leerplan 2015/001).....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding.....	18
4.2 Evaluatiepraktijk	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	27
6.1 Wat doet de school goed?	27
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Go! middenschool Maerlant Blankenberge ligt in een groene zone grenzend aan het centrum van de gemeente. Ze deelt de campus samen met de basisschool en het atheneum.

De school onderschrijft het pedagogisch project van het GO!. De pijler van het onderwijs- en opvoedingsproject is een leerlinggerichte school met maximale ontplooiing van ieder individu.

De school organiseert een studietoeraanbod in de B-stroom gericht op de beroepenvelden Kantoor-verkoop, Metaal-verzorging/voeding en Verzorging-voeding en een A-stroom met de basisopties Latijn, Moderne wetenschappen en Sociale en technische vorming. Het studietoeraanbod bereidt de leerlingen voor op de doorstroming naar het GO! atheneum. De samenwerking met de basisschool is intens en gericht op rekrutering, maar evenzeer op het faciliteren van de doorstroom.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering respecteert en dat ze voldoende aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van de vakken Engels, economie en lichamelijke opvoeding. Ook het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) maakte deel uit van het erkenningsonderzoek. De school levert voldoende inspanningen om de vakoverschrijdende eindtermen kwaliteitsvol na te streven bij haar leerlingen. Binnen de contexten 'Leren leren' en 'Sociorelationele ontwikkeling' streeft de school via de vakken en specifieke projecten de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na.

De leerplanrealisatie voor economie in de basisoptie Moderne wetenschappen blijkt een voorbeeld van goede praktijk. De leerplanrealisatie voor Engels en lichamelijke opvoeding voldoen door het afstemmen van het aanbod en de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen. De kwaliteitsvolle uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie in alle vakken.

De school ondersteunt haar leraren bij het afstemmen van de evaluatie op de leerplannen en werkt voortdurend aan de ontwikkeling van procedures en afsprakenkaders die de leerlingenbeoordeling en de rapportering moeten optimaliseren. De directie stelt de vakgroepen verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun evaluatie.

Het schoolteam heeft een heldere visie op leerbegeleiding. Het leerlingvolgsysteem vormt een sterk instrument ter ondersteuning van de leerzorg. De structurele verdere uitbouw en implementatie van een sterk zorgcontinuüm vormen een uitdaging voor de school. De school wil hier vanaf volgend schooljaar sterk op inzetten met een eengemaakte cel leerlingenbegeleiding. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat op klasniveau de preventieve ondersteuning van leerlingen in hun leer- en ontwikkelingsproces echter verschillend is naargelang de vakgroep of de vakleraar.

Het algemeen beleid van de school getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen dat resulteert in een gestructureerd en ordelijk leer- en leefklimaat. De middenschool functioneert autonoom, maar de frequente contacten met de basisschool en het atheneum leiden tot een groeiende samenwerking. De middenschool en het atheneum stimuleren schooloverstijgend overleg voor de vakgroepwerking. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat deze beleidsmatig verdere aansturing en opvolging verdienen met het oog op een betere kwaliteitszorg in de vakgroepen. In functie van de kwaliteitszorg verzamelt en analyseert de school gegevens onder meer via peilingsproeven en enquêtes welbevinden en schoolactiviteiten. De volgende stap is het doeltreffend inzetten van deze data in het kader van een systematische, cyclische kwaliteitsbewaking. Hiervoor werden dit schooljaar reeds acties ondernomen om het welbevinden van de leerlingen te verbeteren en voor het implementeren van een gedragen talenbeleid.

De leerplanrealisatie voldoet voor alle doorgelichte vakken wat resulteert in een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Engels, lichamelijke opvoeding	
Graad 1 Latijn	Engels, lichamelijke opvoeding	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Engels, lichamelijke opvoeding	economie
Graad 1 Sociale en technische vorming	Engels, lichamelijke opvoeding	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen in voldoende mate met een eigen planning bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en de planning van de middenschool en het atheneum staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET.
Doelgerichtheid	

De VOET-werking kadert binnen de visies van beide scholen. Ze beogen een brede vorming voor elke leerling.

Binnen de scholengroep zijn er afspraken over het nastreven van de VOET per graad. Deze minimale verdeling vormt de startbasis voor de planning van de VOET. De middenschool en het atheneum nemen bijkomende VOET in de eigen planning op. Ze leggen daarnaast schooleigen accenten. De toenemende samenwerking tussen beide scholen versterkt de VOET-werking. De scholen zetten binnen de samenwerking enerzijds in op een specifieke VOET-benadering per onderwijsvorm, graad en studierichting maar maken anderzijds de doelbewuste keuze voor de integratie van graden en onderwijsvormen in een toenemend aantal projecten.

De scholen beschikken elk over een betrouwbaar overzicht over het bereik van de VOET bij alle leerlingengroepen. Beide scholen registreren de VOET binnen de vakken van de basisvorming/algemene vorming en het optioneel gedeelte/de specifieke vorming en in de talrijke schoolactiviteiten. De bijdrage vanuit de leerbegeleiding brachten ze nog niet in kaart, hoewel ook daar inhoudelijke raakpunten zijn.

Ondersteuning	De organisatiestructuur staat in beide scholen garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET. De respectievelijke VOET-kerngroepen handelen vanuit een duidelijke taakomschrijving.
----------------------	---

In de middenschool houdt de VOET-kerngroep toezicht op de visie, de organisatie, de uitvoering, de communicatie en de evaluatie van de VOET-werking. Deze VOET-kerngroep maakte recent, onder impuls van de directeur, een kwaliteitsvolle doorstart.

In het atheneum ondersteunt de VOET-kerngroep de werking. Ze coördineert, verzorgt de communicatie en rapporteert aan de directeur. Ze overlegt voor de planning en de uitvoering vooral met de vakgroepvoorzitters. De werkgroep IKZ ondersteunt de VOET-kerngroep voor de evaluatie en de bijsturing van de VOET-werking.

De terugkoppeling naar het volledige schoolteam omtrent de VOET-werking, de evaluatie en de bijsturing gebeurt in het atheneum jaarlijks op de personeelsvergadering en in de middenschool frequent tijdens de teamvergaderingen.

De duidelijke richtlijnen, ondersteunende documenten, het elektronisch registratiesysteem, een nauwe opvolging en de alertheid voor planlast, bevorderen het draagvlak bij de lerarenteams van beide scholen.

De vaste VOET-projecten nemen de scholen op in de jaarkalender. De communicatie met de ouders voeren beide scholen consequent, doelgericht en uitvoerig via onder meer brieven, de schoolwebsite en de gezamenlijke schoolkrant. Ze besteden ook aandacht aan de communicatie over de VOET ten aanzien van de leerlingen.

Doeltreffendheid De evaluatie van de VOET-werking is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies. De scholen volgen de spreiding en het bereik van de VOET nauwgezet op. Het atheneum bewaakt bijkomend de verzekering van het aanbod van de VOET gedurende de schoolloopbanen van alle leerlingen.

De scholen werken vooral de vastgestelde hiaten stelselmatig weg, maar hebben ook voldoende aandacht voor het kwaliteitsvol nastreven van de VOET. Ze monitoren de kwaliteit van de projecten en activiteiten op basis van zowel formele als informele feedback van leraren en leerlingen.

De bijstellingen op basis van de evaluatie zijn doelgericht. De scholen sturen jaarlijks de VOET-werking bij door projecten aan te passen of toe te voegen. Ze schrappen niet-kwaliteitsvolle of overbodige initiatieven. Op basis van het huidige overzicht van de VOET in de lessen, gebeuren er ook daar doelgerichte bijstellingen.

Ontwikkeling Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven. De scholen deden een beroep op de pedagogische begeleiding bij de opstart van de huidige VOET-werking. De teamleden volgen diverse nascholingen. Deze hebben vooral betrekking op de algemene aanpak van de VOET. Ook de samenwerking met verschillende partners en deskundigen, en de deelname aan projecten leiden op hun beurt tot interne deskundigheidsbevordering door de kennismaking met nieuwe methoden en lesmateriaal.

Uitvoering Leren leren	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Uit de voorgelegde documenten blijkt dat de leraren binnen de verschillende vakken doelgericht en kwaliteitsvol aandacht besteden aan deze eindtermen. Daarnaast werken de klastitularissen tijdens de klasuurtjes ‘Let je wel eens op’ aan een groot aantal eindtermen leren leren. Extramurale activiteiten zoals bijvoorbeeld bedrijfs- en bibliotheekbezoeken, acties in het kader van de week van de geletterdheid en de deelname aan ‘TruckXperience’ dragen bij tot het ervaringsgericht werken rond deze eindtermen. Daarnaast neemt de school initiatieven in het kader van schoolloopbaanbegeleiding om de doelstellingen rond studie- en beroepsgerichte keuzebekwaamheid te realiseren.
Sociorelationele ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Een waaier aan initiatieven en projecten in zowel de middenschool als het atheneum draagt hiertoe bij. De eindtermen in verband met relaties en interacties, het reflecteren over kunst en cultuur komen in beide scholen doelgericht aan bod in de dagelijkse interactie met de leerlingen en tijdens verschillende projecten en initiatieven. Uit de vormgeving van deze activiteiten blijkt een actieve betrokkenheid van de leerlingen en oog voor actuele en acute noden, zoals bijvoorbeeld cyberpesten. Ook de werking van de leerlingenraden van de respectievelijke scholen draagt aan deze VOET bij. Ten slotte leveren de leraren binnen heel wat vakken een belangrijke bijdrage.

3.1.1.2 Economie in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan 2006/001)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen in voldoende mate en op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De aanpak is interactief en probleemoplossend waarbij de leraren doorlopend aandacht besteden aan de zelfactiviteit van de leerlingen. Dit realiseren ze onder meer door de lessen in het OLC (onderwijsleercentrum) van de school te laten plaatsvinden. Verschillende leerplandoelstellingen worden via attractieve en uitdagende opdrachten gerealiseerd. Er is daarbij voldoende aandacht voor het leren verwerken van informatie in tabellen en grafieken met behulp van ICT. De leerlingen verzamelen actuele artikels die aansluiten bij de leerstof en communiceren hierover. De jaarlijkse didactische uitstap wordt grondig voorbereid en verwerkt waardoor ze een belangrijke meerwaarde biedt voor de leerplanrealisatie. Ook hebben de leraren meer dan voldoende aandacht voor het onderzoekend leren aan de hand van weldoordachte opdrachten. De uitbreidingsdoelstellingen (thema 4 ‘De rol van de overheid’ en thema 5 ‘Internationale handel’) worden niet behandeld maar staan wel ter beschikking voor de leerlingen via het digitaal leerplatform.
---	---

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school voldoet aan de minimale materiële vereisten van de leerplannen. In het vaklokaal beschikken de leraren over een computer met projectiemogelijkheid. De leraren wijken uit naar het openleercentrum van de school, waar de leerlingen begeleid zelfstandig kunnen werken. De leerlingen beschikken eveneens over een zeer sterk uitgewerkt digitaal leerplatform dat een zeer brede ondersteuning biedt op het verschillende gebieden zoals 'leren leren', didactisch materiaal, proefexamens, digitale opdrachten, weblinks, extra (remediëerings)oefeningen, illustrerend beeldmateriaal, mindmaps, ...
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De structurele aandacht voor de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen vertaalt zich in de evaluatiepraktijk. Deze is voldoende evenwichtig, volledig en representatief voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie gebeurt aan de hand van toetsen, taken en examens die overwegend peilen naar toepassingsvaardigheden en inzichten conform de visie van het leerplan. Regelmatig wordt de vraagstelling gekoppeld aan authentiek contextmateriaal. De verhouding tussen de toetsen, taken, onderzoeksopdrachten en vakattitudes als onderdelen van het dagelijks werk is nog onvoldoende transparant. De jaarresultaten van de leerlingen zijn overwegend goed en sporen met de resultaten bij de andere vakken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De sterk activerende lesaanpak door middel van toepassingen en opdrachten vormt een basis voor gedifferentieerde coaching en feedback. Hierdoor kan remediëring al voor een deel preventief gebeuren tijdens de lessen. Ook de aanwezigheid van sterk uitgewerkte vakafspraken vormen een toegevoegde waarde binnen de preventieve leerbegeleiding. De leraren ondersteunen het leerproces verder preventief met voldoende toetsen en opdrachten. In het geheel van de lesaanpak is er veel aandacht voor het leren structureren. De leraren stimuleren de leerlingen om het eigen leerproces gradueel in handen te nemen via verschillende opdrachten en projecten. Binnen elke taak en toets is er aandacht voor zelfevaluatie. Na de toetsen en opdrachten is er voldoende aandacht voor feedback, hoofdzakelijk via klassikale bespreking. Remediëring vindt meestal plaats door het opnieuw aanbieden van (deel)opdrachten en proefexamens.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Beginsituatieanalyse</i>	Het eigen onderwijskundig handelen vormt het kernproces van de vakgroepwerking. In de vakgroep kent de graadoverstijgende samenwerking voldoende diepgang om de onderwijskwaliteit te bewaken en creatief te vernieuwen. Zo experimenteert de vakgroep momenteel met co-teaching. Er zijn afspraken over duidelijke leerlijnen bijvoorbeeld rond leerplanrealisatie, actualiteitsinbreng, ICT, onderzoekend leren en begeleid zelfstandig leren. De doeltreffendheid van en de reflectie over deze afspraken vormen nog een uitdaging.

3.1.1.3 Engels in de A-stroom (leerplan 2010/001)

Voldoet

Aan de hand van verzorgd en gestructureerd lesmateriaal worden de leerplandoelen in voldoende mate aangeboden.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het onderwijsaanbod wordt opgebouwd in zelf ontwikkelde thematische leseenheden die samen een verzorgd gelay-oute en gestructureerde cursus vormen. In elk thema komen de vaardigheden geïntegreerd aan bod en wordt de woordenschat aangebracht die gerelateerd is aan de thema's. Wat evenwel onvoldoende tot haar recht komt in het lesmateriaal, is de integratie van kennis en vaardigheden, zowel in de instructie- als in de oefenfase. Grammatica wordt overwegend deductief aangebracht en ingeoefend in vormgerichte oefeningen. In het vaardigheidsonderwijs wordt te weinig ruimte gemaakt voor het inoefenen van strategieën.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De luistervaardigheid wordt onder meer geoefend door het consequent en vlot gebruik van het Engels als instructietaal. In elke leseenheid komt een Engelse song aan bod die aansluit bij het thema. Bij spreken ligt de focus op functioneel taalgebruik en het gebruik van classroom English. Er is veel aandacht voor de interculturele component, onder meer tijdens een Engelse projectweek. De puntenverdeling voor de examens spoort met het gewicht dat de leerplannen aan de verschillende componenten toekennen. De evaluatie voor dagelijks werk is minder evenwichtig. Kennis overweegt en niet alle vaardigheden komen gelijkmatig aan bod. Voor de vaardigheden is de dekking van de tekstsoorten veeleer beperkt. Voor de evaluatie van de productieve vaardigheden wordt gebruik gemaakt van scoringswijzers gebaseerd op criteria die afgeleid zijn van de leerplandoelen. De evaluatie van de kenniscomponent is overwegend reproductief. Grammatica en woordenschat worden hoofdzakelijk geëvalueerd met gesloten oefeningen in een beperkte context. Vertalingen van losse woorden en het invullen van rijtjes werkwoorden komen nog frequent voor. De vraagstelling over woordenschat is niet altijd gebaseerd op een doordachte afweging van de communicatieve relevantie van de te kennen woorden. Taaltaken waarin leerlingen hun kennis op creatief-communicatieve wijze moeten inzetten, behoren nog niet tot het evaluatie-arsenaal. Hiervoor is er wel bereidheid, maar ontbreekt nog de expertise.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De examens zijn verzorgd opgesteld met een duidelijke puntenverdeling en een correctiemodel. Voor dagelijks werk wordt frequent getoetst. Taken en toetsen worden overzichtelijk bijgehouden in een repertorium. De lessen verlopen in een geordend en stimulerend leerklimaat. Gevarieerde werkvormen stimuleren de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen. Het leerproces wordt ondersteund met duidelijke vakafspraken en verzorgd cursusmateriaal. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun toetsen en bij tegenvallende resultaten kunnen ze rekenen op remediëring.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De lessen hebben plaats in een vaklokaal dat voorzien is van de uitrusting die het leerplan vereist en dat vakspecifiek aangekleed wordt. Er wordt adequaat gebruikgemaakt van het didactisch materiaal om de leerplandoelen te realiseren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Er wordt horizontaal overlegd om het onderwijsaanbod onderling af te stemmen. Ook met het basisonderwijs is er een goede samenwerking. Voor de verticale samenhang is er minder aandacht. De graadoverstijgende samenwerking staat op een laag pitje. Er werd nascholing gevolgd over taaltaken, wat aan een reële behoefte beantwoordt.

3.1.1.4 Lichamelijke opvoeding in de A-stroom (leerplan 2015/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De evaluatie is valide. De school beschikt over de minimale materiële vereisten om de leerplanrealisatie te ondersteunen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In het domein van het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren ligt het accent op het ervaren van bewegingsvreugde, het nakomen van afspraken en het respectvol omgaan met de materialen. Hiervoor worden bij het begin van het schooljaar duidelijke richtlijnen gegeven. De rollen opnemen in bewegingssituaties en het ontwikkelen van een realistisch zelfbeeld worden met minder diepgang behandeld. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen in bepaalde disciplines. De leerlingen worden gestimuleerd om hun grenzen te verleggen, onder meer tijdens de duurloop en de freerunning.

Tijdens de lessen gaat binnen de component motorische competentie aandacht naar het aanleren, verbreden en verdiepen van de motorische competenties. De leraren hebben veel aandacht voor de overgang basisonderwijs naar middenschool. Ze nemen aan het begin van het schooljaar voldoende tijd om de beginsituatie van de leerlingen te bepalen. De domeinen loopvaardigheden, sprongvaardigheden, hangen en steunen, meegaan, tegenwerken en vallen in bewegingen, doel- en terugslagspelen, ritmische of dansante vormen, zwemmen en activiteiten in de natuur worden voldoende aangeboden. Evenwicht, zwaaien en draaien, werpen en stoten komen beperkt aan bod. Het zelfstandig werken en het reflecteren over bewegen worden met minder diepgang behandeld.

De doelstellingen die aan het domein gezonde en veilige levensstijl zijn toegewezen kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hechten veel belang aan hygiëne onder meer door het verplicht douchen na de sportactiviteiten en hebben aandacht voor de integratie van de basisregels van houdings- en rugscholing.

Leraren stimuleren het veilig en zelfstandig werken door hun competente didactische aanpak. Deze manier van werken resulteert bij de leerlingen in een goede kennis van de veiligheidsregels. Afhankelijk van de leraar ondersteunt videofeedback het zelfstandig werken. Leerlingen doen voldoende bewegingservaring op in de natuur. Veel lessen gaan door op het strand, de zee of op de buitenterreinen rond de school.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende accommodatie. Er is een sportzaal op de campus. Daarnaast maken de leerlingen gebruik van de omliggende buitenterreinen, van de gemeentelijke sportzalen en het zwembad. De verplaatsingen gebeuren met de schoolbus of met de fiets. De school beschikt over eigen mountainbikes die veelvuldig gebruikt worden.

De school voldoet aan de minimale materiële vereisten om de leerplandoelstellingen met alle leerlingen te kunnen bereiken. Het beleid investeert sterk in materieel en toestellen. Elke leraar beschikt over een tablet om ondermeer doormiddel van videobeelden het leerproces te ondersteunen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is in volle ontwikkeling. De leraren willen evolueren naar een permanente evaluatie waarbij na elke bewegingsperiode een beoordeling van de motorische- en persoonsdoelstellingen doorgaat. Ze zien de evaluatie in de eerste plaats als een middel om de progressie van leerlingen te meten.

De meeste leraren gebruiken normtabellen en beoordelingscriteria om de doelstellingen te testen. Leerlingen krijgen deze mondeling meegedeeld en kunnen ze terugvinden op het elektronisch leerplatform. De leerlingen doen frequent aan zelf- en peerevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan.

De vakgroep hanteert een evaluatiesleutel die de verhouding bepaalt tussen vaardigheden, persoonsdoelstellingen en attitudes. Deze is voor alle onderwijsvormen en graden vastgelegd op 50- 50.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica hanteren de leraren zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen.

Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen. Het dient wel voor communicatie met de leerlingen of om het leerproces te ondersteunen door het posten van beeldmateriaal uit de lessen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor informeel en formeel collegiaal overleg. Binnen de vakvergadering is er ruimte voor zowel praktische als meer inhoudelijke onderwerpen.

De leraren volgden de laatste drie jaar nascholing rond de introductie van het nieuwe leerplan en nog een aantal vakspecifieke onderwerpen. De leraren staan open voor het delen van de verworven kennis met elkaar. De nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De Maerlant middenschool bevindt zich op een gedeelde campus met het Maerlant atheneum en de basisschool D'oefenschool. Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft betrekking op de vestigingsplaats Maerlantstraat 1 (gebouw A) en op de lesplaats Vlaamsestraat 39 (gebouw B) te Blankenberge. De meeste lessen van de middenschool vinden plaats in eigen lokalen, maar de school gebruikt ook vaklokalen van het atheneum. De scholen vormen geen pedagogische eenheid, maar werken voor hun beleid inzake BVH met eenzelfde kwaliteitssysteem.

De school gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Het recent globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gestructureerd opgesteld op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van externe deskundigen. De rondgang door de preventieadviseur gebeurt tweejaarlijks.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting een steekproef van lesplaatsen van de school. Uit de controles en adviezen van de bevoegde interne en externe diensten blijken nog tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. De vaststellingen van de deskundigen, die terug te vinden zijn in de voorgelegde documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Heel wat gemelde tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al opgelost. Acties om de andere werkpunten weg te werken zijn gepland. De school spant zich in om de leer- en werkomgeving stelselmatig te verbeteren, wat aantoont dat ze proactief handelt. Het preventieteam spoort de personeelsleden aan om te komen tot een schoolcultuur waarin het veiligheids- en welzijnsbeleid is geïntegreerd. Het draagvlak hiervoor groeit, hoewel de praktijk uitwijst dat nog niet alle personeelsleden hun verantwoordelijkheid hiertoe ten volle opnemen.

Tijdens de rondgang werd vastgesteld dat er op de speelplaats kans is op valgevaar door verzakkingen en oneffenheden. De heraanleg van de speelplaats is gepland in de toekomst. Niet alle gevaarlijke producten zijn voorzien van een voorgeschreven etiket en veilig opgeslagen. Ondanks het herstellen van de gevel is er nog steeds geurhinder in een aantal ruimtes. In het lokaal waar de elektrische spanning beschikbaar is via kabels, bevestigd aan het plafond, ontbreekt een degelijke trekbeveiliging (gebouw A).

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. Het sanitair voor het personeel en de leerlingen is echter niet gescheiden (gebouw B). Ook ontbreekt nog in enkele toiletten zeep en de mogelijkheid om de handen te drogen (gebouw A).

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere en tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft een heldere visie op leerbegeleiding. Recentelijk is aan de hand van een doorgedreven kwaliteitsanalyse een aanzet gegeven tot het bijsturen en verfijnen van de schoolvisie op de leerbegeleiding naar aanleiding van het M-decreet. Het schoolteam volgt momenteel in dat kader een ontwikkelingsstraject in samenwerking met hun pedagogische begeleidingsdienst om het leerlingvolgsysteem te optimaliseren als gebruiksinstrument voor leerzorg. De structurele verdere uitbouw en implementatie van een sterk zorgcontinuüm vormen een uitdaging voor de school. Ze wil hier vanaf volgend schooljaar sterk op inzetten met een gezamenlijk beleid en een ééngemaakte cel leerlingenbegeleiding voor beide aanwezige secundaire scholen op de campus en dit vanuit een brede basiszorg voor alle leerlingen. Het schoolteam verbindt de leerbegeleiding met het beleid rond socio-emotionele begeleiding en leer-en ontwikkelingsstoornissen (LOS) en heeft overkoepelende thema's met het beleid gelijke onderwijskansen (GOK).

Voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voorziet de school in verhoogde zorg of uitbreiding van zorg, en indien nodig in een individueel aangepast traject.

De school wil haar visie concretiseren volgens het drielijnenmodel met de klastitularissen en vakleraren als spilfiguren op de eerste lijn. De cel leerlingenbegeleiding die samenwerkt met het CLB vervult de tweedelijnsfunctie. In de derde lijn werkt de school samen met verschillende externe partners zoals de gemeente Blankenberge (sociale dienst, politie)

Er zijn schoolafspraken met betrekking tot leren leren. Algemene aandachtspunten zijn leer- en studievvaardigheden, studiemethode en leermotivatie. De school zet deze aandachtspunten voldoende om in een aantal concrete en doelgerichte initiatieven.

Ondersteuning De leerbegeleiding wordt aangestuurd door de directeur. Deze aansturing gebeurt grotendeels ad hoc en informeel. Een gericht structureel overleg ontbreekt waardoor een systematisch kwaliteitsbewaking onvoldoende wordt geborgd. De school heeft naast haar gegenereerde GOK-uren nog bijkomend een beperkt aantal lesuren ingezet voor de leerlingenbegeleiding verdeeld over verschillende personeelsleden. Hoewel hun opdracht gericht is op alle aspecten van de leerlingenbegeleiding, wordt in realiteit de meeste tijd besteed aan de socio-emotionele begeleiding. Binnen leerbegeleiding bestaan hun voornaamste doelen uit de ondersteuning van het lerarenteam in hun ontwikkeling van leerbegeleiding op vakgroep- en klasniveau en anderzijds de begeleiding en ondersteuning van leerlingen binnen de verhoogde zorg.

Er is een grote aandacht voor brede zorg op school, wat tot uiting komt in de ingerichte klassenraden en de nauwgezette opvolging van leerlingen. Alle personeelsleden hebben een duidelijke verantwoordelijkheid en worden ingeschakeld bij dit beleid. De school verwacht van de individuele leraren dat ze hun remediëringstaak opnemen. Daarnaast organiseert ze verschillende initiatieven zoals het extra klasuurtje 'let je wel eens op'. Voor uitgebreide zorg ondersteunt de begeleidingscel de leerlingen en is er doorverwijzing naar en samenwerking met het CLB. Het CLB is op vaste tijden of op vraag aanwezig op de school. Voor de zorgleerlingen worden individuele handelingsplannen opgesteld, waarin afspraken tussen leerlingen en ook leraren zijn opgenomen.

Doeltreffendheid De preventieve leerbegeleiding gebeurt door de vakleraar en de klasleraar. Die concretiseren ze door het bewaken van 'goede basisdidactiek', hanteren van differentiatievormen, opstellen en delen van didactisch materiaal. De kwaliteitsbewaking hiervan is overgelaten aan de vakgroepen en gebeurt niet overal op een doeltreffende manier. De ondersteunende rol van de leerlingenbegeleiders binnen deze preventieve leerbegeleiding is onvoldoende gekaderd. De vakgroepen nemen 'Leren leren' mee binnen hun werking, meestal geconcretiseerd in leer- en studietips.

Het curatieve luik van de leerbegeleiding bestaat uit remediëringsacties die uitgaan van het individueel initiatief van de vakleraar. De registratie en opvolging van de verschillende remediëringsinitiatieven worden dit schooljaar nog aan de individuele leraar overgelaten (zie ontwikkelingstraject leerlingvolgsysteem). Bij duidelijke en blijvende tekorten kan de klassenraad beslissen over bijkomende curatieve remediëring.

In het kader van het nieuwe denken vanuit het M-decreet is handelingsgericht werken nog niet volledig geïntegreerd binnen alle aspecten van het zorgbeleid en alle fases van zorg. De effectmeting van de talrijke initiatieven op klasniveau is nog niet algemeen, waardoor de cel leerbegeleiding geen direct zicht heeft op de toegevoegde waarde hiervan. De school evalueert wel een aantal initiatieven via de PDCA-methodiek op schoolniveau.

Conform de regelgeving, en reeds gedurende een aantal schooljaren, detecteert en analyseert de school de talige noden van de leerlingen bij het begin van het eerste leerjaar en op het einde van beide leerjaren van de eerste graad. Voor het screenen gebruikt ze een gestandaardiseerd instrument. Op deze manier heeft de school een voldoende zicht met effectmeting op de talige noden van de leerlingen. Het talenbeleidsteam werkt binnen het kader van de leerbegeleiding kwaliteitsvolle projecten taalbeleid uit waarin een heldere visie, concrete doelen en actiepunten zijn opgenomen. Dit blijkt uit diverse projecten, onder meer de extra taalondersteuning voor de eerste graad tijdens de lessen Nederlands, het posterproject, de extra aandacht voor anderstalige nieuwe leerlingen, het oplijsten van school- en vaktaalwoorden, het opstellen van handelingsplannen voor leerlingen met een leerstoornis, ... De leerlingen met talige achterstand krijgen remediëring op maat of kunnen taalsteun of een bijkomend lesuur Nederlands volgen. De acties situeren zich vooral op het domein van taalscreening en taalsteun. De schoolleiding waakt er uitdrukkelijk over om het taalgebruik zo goed mogelijk te verzorgen (bijvoorbeeld het screenen van examens op functioneel taalgebruik).

De school stelt een werkgroep aan voor de uitwerking van het talenbeleid en voor de ondersteuning van de personeelsleden. Er is een groeiend draagvlak voor het implementeren van het talenbeleid in alle lessen en bij de meeste leraren. De taalcoördinatoren hebben een goed zicht op de talige vorderingen van de leerlingen door het hernemen van de testen. De resultaten worden zorgvuldig geanalyseerd. De personeelsleden en de leerlingen worden geregeld bevraagd over het effect van, over de betrokkenheid bij en het welbevinden over de verschillende acties. De acties worden geëvalueerd en stapsgewijs bijgestuurd. De coördinatoren hebben voldoende aandacht en kansen voor deskundigheidsbevordering inzake talenbeleid, zowel via externe begeleidings- en vormingsinitiatieven als via persoonlijke lectuur.

Uit de vakdoorlichtingen blijkt dat een aantal niet-taalleraren expliciete aandacht hebben voor algemeen Nederlands en voor vak- en instructietaal. Op het niveau van de leerlingen is het lesmateriaal voldoende afgestemd op de taalbeheersing van de leerlingen en is er aandacht voor vak- en schooltaal. In een heel aantal lessen krijgen de leerlingen voldoende spreekkansen.

Ontwikkeling De school heeft aandacht voor het ontwikkelen en bijsturen van haar beleid rond leerbegeleiding. Uit het gesprek over het verder uitbouwen van de leerbegeleiding is gebleken dat ze een uitgetekend pad heeft met twee concrete prioriteiten voor de implementatie van leerbegeleiding in alle fasen van het zorgcontinuüm. Ten eerste een gemeenschappelijk beleid op het gebied van leerlingenbegeleiding voor de beide secundaire scholen op de campus wat de gelijkgerichtheid in alle graden bevordert. En anderzijds de implementatie van het leerlingvolgsysteem als optimaal gebruiksinstrument voor leerzorg op klasniveau. De ontwikkelingsdynamiek om tot een gemeenschappelijke leerlingenbegeleiding te komen, is momenteel echter beperkt en bevindt zich nog maar in een prille aanvangsfase.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Tot nog toe voerden de middenschool en het atheneum een afzonderlijk evaluatiebeleid. Toch is de visie op evaluatie in beide scholen betrekkelijk convergent. Evaluatie wordt opgevat als een instrument om het leerproces van de leerling en het onderwijsleerproces van de leraar bij te sturen. Beide scholen willen zo breed mogelijk evalueren en sanctionerend evalueren bannen uit de evaluatiecultuur. Ze leggen er de nadruk op dat de evaluatie moet vertrekken van de leerplandoelen en dat daarover transparant moet gecommuniceerd worden met de leerlingen. De inhoudelijke invulling van de evaluatie is de verantwoordelijkheid van de vakgroepen. Zij krijgen uitdrukkelijke instructies mee voor het opstellen van examens (modelantwoorden, puntenverdeling, soorten vragen, vermelding leerplandoelen). Uitbreidingsdoelen mogen geëvalueerd worden, maar het resultaat ervan wordt niet meegenomen in de studiebekrachtiging. Voor de toetsing van dagelijks werk legt de schoolleiding een minimumfrequentie vast.

De verschillen schuilen vooral in organisatorische aspecten van de evaluatie- en rapporteringspraktijk, met name het aantal rapportperiodes voor dagelijks werk, het aantal examens en de onderlinge weging ervan. Wat het aantal examens betreft, kan de verticale consistentie nog geoptimaliseerd worden. De middenschool organiseert twee examenperiodes en het atheneum voorziet nog een derde periode met deelexamens in de eerste graad van de vestiging De Haan en in het derde leerjaar van het aso en tso. De deelexamens zijn bedoeld om nog tijdig remediërend te kunnen ingrijpen bij tegenvallende resultaten.

De verhouding tussen dagelijks werk en examens en het gewicht van elke examenperiode is gedifferentieerd naargelang van de onderwijsvorm en de graad. In de B-stroom wordt permanente evaluatie toegepast. In het bso zijn er examens voor een aantal vakken. Soms vormt dit een hinderpaal voor een geïntegreerde evaluatie van theorie en praktijk. Ook in de A-stroom is er voor enkele vakken permanente evaluatie.

De evaluatie van de geïntegreerde proef en de onderzoekscompetentie is strikt geregeld. Voor beide is de leidraad gegoten in een draaiboek dat de gewichten en de onderlinge weging van proces en product expliciteert. De school benadrukt dat beide een belangrijk onderdeel vormen van de studiebekrachtiging.

Beide scholen evalueren leer- en leefattitudes, maar rapporteren erover op verschillende wijze. Ook de studiebekrachtiging verloopt volgens andere maatstaven. De klassenraad in de middenschool deliberaert op basis van een globale benadering. In het atheneum wordt een mathematisch model gehanteerd, waarbij de vakken onderverdeeld zijn in clusters of per pool. Bedoeling is het doorslaggevend gewicht van elk vak afzonderlijk te relativeren. In beide scholen geldt het principe dat de deliberatievraag is of de leerling voldoende bagage heeft om met kans op slagen aan een hoger leerjaar te beginnen.

Beide school communiceren op geregelde basis over de leerprestaties van de leerlingen via rapporten, agenda en briefwisseling. Tijdens oudercontacten worden die mondeling toegelicht. De rapporten vermelden cijfers met klasgemiddelde (atheneum) of klasprofiel (middenschool). Dit schooljaar is het atheneum gestart met een groeirapport, waarbij duidelijk de evolutie te zien is per vak. Er is ruimte voor vakcommentaar. In het atheneum is bij resultaten lager dan 60 % vakcommentaar verplicht. In de middenschool wordt bij elk cijfer commentaar verwacht. De schoolleiding stipuleert dat de commentaren motiverend en remediërend moeten zijn.

Ondersteuning Over het organisatorisch kader van de evaluatie worden de leraren in beide scholen uitvoerig geïnformeerd in een aantal beleidsdocumenten. In de middenschool wordt het evaluatiebeleid structureel ondersteund door een werkgroep. In het atheneum gebeurt het denkwerk op niveau van de vakgroepvoorzitters.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten. In het leerlingvolgsysteem kunnen ze de resultaten duiden en er acties aan koppelen. Voor het gebruik ervan krijgen zij ondersteunende tips en vorming. De ouders hebben toegang tot het digitaal puntensysteem.

Voor leerlingen met specifieke behoeften voorziet de school in de mogelijkheid om de beslissing over de studiebekrachtiging uit te stellen tot het einde van de graad. Zij heeft van deze afwijkmogelijkheid al tweemaal gebruik gemaakt.

Voor het formuleren van rapportcommentaren worden de leraren ondersteund met een schrijfwijzer. Zij krijgen ook een checklist voor taalgerichte examens ter beschikking.

Doeltreffendheid In het kader van haar interne kwaliteitszorg verzamelt de school gegevens over haar evaluatiepraktijk. Zo brengt zij onder meer de leerprestaties en attestering in kaart. Ook de vakgroepen worden gestimuleerd om de leerlingresultaten te analyseren. In het aso en het tso is het aantal C-attesten relatief hoog. Het studiesucces in het hoger onderwijs is over het algemeen lager dan de Vlaamse referentiewaarden.

De middenschool neemt geen uitgestelde beslissingen behalve in individuele en uitzonderlijke gevallen. In het atheneum principieel ook. Vorig schooljaar werden evenwel een aantal beslissingen in het zesde leerjaar uitgesteld om redenen die niet conform de regelgeving waren. Beide scholen voldoen aan de motiveringsplicht voor B- en C-attesten. In de middenschool bevatten de motiveringen een uitvoerige synthese van elementen uit het leerlingendossier. De formulering van clausuleringen is in het atheneum niet altijd logisch en in één bepaald geval niet reglementair.

De mate waarin de vakgroepen hun verantwoordelijkheid opnemen in de inhoudelijke invulling van de evaluatie is vakafhankelijk. De gefundeerde richtlijnen in de kwaliteitsvolle beleidsdocumenten worden op vak- en leraarniveau niet altijd gelijkgericht opgevolgd. Dat is het geval voor de afstemming op de leerplandoelen, de transparantie van de beoordeling en de feedbackfunctie van de evaluatie. In de vakken waar de evaluatie onvoldoende afgestemd is op de leerplandoelen, krijgt de evaluatie doorgaans een overmatig cognitieve invulling en zijn de beoordelingscriteria en de normering onduidelijk. In andere vakken sluit de evaluatie wel voldoende aan bij de leerplannen en berust de beoordeling op transparante criteria die afgeleid zijn van de leerplandoelen. In sommige vakken krijgen de leerlingen grondige feedback na de evaluatie, terwijl in andere de terugkoppeling weinig leerondersteunend is. De meeste vakgroepen hebben zich nog niet de cultuur eigen gemaakt om door reflectie op de leerlingenresultaten hun onderwijspraktijk bij te sturen.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie verloopt wel volgens het draaiboek dat de school heeft uitgeschreven. De beoordeling van proces en product is onderbouwd met relevante criteria die de drie specifieke eindtermen bestrijken die betrekking hebben op de onderzoekscompetentie. De leerlingen worden bij de evaluatie betrokken via vormen van co-assessment.

De feedback op de rapporten is over het algemeen motiverend, maar de mate waarin die leerondersteunend is, hangt af van leraar tot leraar. Sommige hebben vooral betrekking op de leerattitude van de leerling, terwijl andere ook benoemen welke remediëring aangereikt kan worden. De rapportcommentaren worden steekproefsgewijs gescreend.

Ontwikkeling Beide scholen willen nauwer gaan samenwerken. Zowel op school- als op vakniveau groeien ze naar elkaar toe. De onderlinge afstemming van het evaluatiebeleid wordt daarbij beschouwd als een cruciale hefboom. Zowel organisatorisch als technisch werken de scholen aan de harmonisering van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Op inhoudelijk vlak zitten ze al grotendeels op dezelfde lijn.

De scholen willen door doorgedreven professionalisering en intensievere verticale samenwerking in de vakgroepen deze ontwikkeling in de hand werken. Evaluatie is in beide scholen als prioriteit opgenomen in het nascholingsplan. Vooralsnog werd in het atheneum weinig nascholing gevolgd die betrekking heeft op evaluatie. Wel werd een traject afgelegd met de begeleidingsdienst, waarbij de leraren interne vorming kregen over evalueren en differentiëren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De middenschool Maerlant deelt een ruime groene campus met het atheneum en de basisschool. De drie scholen functioneren autonoom, maar de directies overleggen geregeld officieus. Het schoolbeleid stimuleert schooloverschrijdend overleg tussen de vakgroepen van de middenschool en het atheneum.

De middenschool wordt sinds anderhalf jaar geleid door een directeur ad interim met een duidelijke visie zowel op inhoudelijk als op organisatorisch vlak. De directie is er wellicht in geslaagd om, na een periode van directiewissels, het vertrouwen, het welbevinden en de betrokkenheid van de personeelsleden te doen groeien. Een aantal werkgroepen geeft het schoolbeleid mee vorm.

Met het oog op het leggen van eigen accenten, heeft het beleid dit schooljaar bewust ingezet op het verhogen van het welbevinden van zowel leerlingen als leraren. Hiervoor werden bevestigingen afgenomen bij leerlingen. Het resultaat is het invoeren van een klasuur 'Let je wel eens op' voor alle eerstejaars klassen en het hertekenen van de functie van klastitularis naar een meer dan administratieve functie.

Het participatief en laagdrempelig beleid is gericht op de dagelijkse aansturing van de schoolorganisatie en het verderzetten van de aangekondigde acties. Een aantal beleidstaken wordt naar het overkoepelend scholengroep-niveau gedelegeerd: professionalisering, financieel beheer, materieel- en organisatiebeheer.

Visieontwikkeling De visie van de Maerlant middenschool sluit aan bij het pedagogisch project van het Gemeenschapsonderwijs en legt daarin eigen accenten. De pijler van het onderwijs- en opvoedingsproject is een leerlinggerichte school met maximale ontplooiing van ieder individu, met bijzondere aandacht voor de gelijke onderwijskansen van de leerlingen. Om die visie gestalte te geven, streeft het schoolteam naar een blijvende professionalisering zodat eigentijdse inzichten en middelen in de werking worden ingeschakeld.

De vakgroepen vormen aansluitend bij deze visie de hoeksteen van de kwaliteit van het onderwijs. In de praktijk werken de vakgroepen schooloverstijgend met de basisschool, het atheneum en het MAKZ in Knokke.

De school heeft haar visie nog niet uitgeschreven in strategische en operationele doelstellingen, maar weet waar ze op termijn wil staan. Dit schooljaar is verkennend en dient om de verschillende uitdagingen op te lijsten. Talrijke gesprekken met diverse betrokkenen zijn bedoeld om de verwachtingen te peilen en de kern van de veranderingsdoelstellingen te bepalen.

De school slaagt er alvast in een positief leer- en leefklimaat en een gedisciplineerd schoolklimaat te vestigen. De school communiceert haar pedagogisch project onder meer via haar website en het schoolreglement.

Besluitvorming De school biedt aan de personeelsleden voldoende mogelijkheden om zich te engageren bij de besluitvorming. Vooral de decretaal verplichte overlegorganen fungeren in de onderwijskundige besluitvorming.

Daarnaast zijn er enkele werkgroepen die initiatieven ontwikkelen. Het beleid ziet het als een uitdaging om nog meer personeelsleden te betrekken zowel in het dagelijks beleid als bij onderwijsontwikkelingen en bij de besluitvorming.

De school levert inspanningen om de leerlingen- en ouders via de respectieve raden bij de schoolwerking te betrekken. De leerlingenraad functioneert via een democratisch model met verkozenen uit elke klasgroep. Ze realiseren vooral acties in functie van sociale projecten.

Het communicatiebeleid is open en transparant. De wekelijkse dienstnota's worden gezien als een belangrijk forum om de gelijkgerichtheid te bevorderen en om beslissingen toe te lichten. Verder verloopt de informatiedoorstroming via teamvergaderingen en het digitaal platform. De school communiceert op een transparante manier met de ouders via een maandelijkse krant.

De schoolleiding hecht tevens belang aan externe communicatie en participatie via samenwerkingsverbanden met andere scholen, lokale sportclubs en gemeentelijke diensten.

Kwaliteitszorg De school beschikt nog niet over een systeem om haar eigen kwaliteit op systematische wijze op te volgen en te verbeteren. Een plan met strategische en operationele doelstellingen, met het oog op het in kaart brengen van alle onderwijskundige processen en hun effectmeting, ontbreekt nog.

Ad hoc worden weliswaar gegevens verzameld en bepaalde initiatieven worden op hun effecten beoordeeld, maar dit heeft nog maar beperkt aanleiding gegeven tot verdere analyses met het oog op gewenste bijstellingen. Zo is er dit schooljaar door de werkgroep evaluatie de attestering geanalyseerd wat geleid heeft tot bijstellingen op het gebied van de evaluatie in de B stroom en tot meer projectmatig werken.

De schoolleiding legt de verantwoordelijkheid voor de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk bij de vakgroepen en de leraren. Het beleid is gestart met bevragingen en het stimuleren van een zelfanalyse van de vakgroepen in functie van de doorlichting.

Met het oog op kwaliteitsbewaking ondersteunt de directie nieuwe leraren door klasbezoeken en voert ze functioneringsgesprekken. Het beleid heeft aandacht voor de draagkracht van de personeelsleden. Ze streeft ernaar een meer evenwichtige taakverdeling te ontwerpen, wat het welbevinden zeker ondersteunt. Dit schooljaar was er weinig ruimte voor functioneringsgesprekken, maar in de toekomst wil men deze gericht en doelmatig voeren aan de hand van een kijkwijzer gekoppeld aan onderwijskundige prioriteiten zoals binnenklasdifferentiatie.

Het beleid staat open voor externe evaluaties en ervaart deze als ondersteunend.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor economie in de A-stroom in de basisoptie Moderne wetenschappen.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gestructureerd en ordelijk leer-en leefklimaat.
- De aandacht voor het welbevinden van de leerlingen.
- Het talenbeleid.
- De samenwerking met het basisonderwijs.
- Het leerlingvolgsysteem als instrument ter ondersteuning van de leerzorg.
- De ondersteuning van de leerplanrealisatie door de kwaliteitsvolle uitrusting.

Wat betreft het algemeen beleid

- De visieontwikkeling.
- Het verzamelen en analyseren van gegevens met het oog op verbeteringsprocessen.
- De openheid voor externe evaluatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het vakgebonden overleg tussen de middenschool en het atheneum.
- De leerzorg op lerarenniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doeltreffend gebruik van datagegevens met het oog op kwaliteitsverbetering.
- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het doelgericht ondersteunen en opvolgen van de kwaliteitszorg in de vakgroepen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs, VOET.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veerle VONDERLYNCK de inspecteur-verslaggever	Patrick CAESTECKER (a.i. Sibylle DECUYPER) de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	